

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר, 2018

בלתי מבוקרים

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר, 2018

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

דף

2

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר

3

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות הכנסות והוצאות

5

דוחות על התנועה בקרן הפנסיה

6-13

באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן הפנסיה עתודות המנוהלת על ידי עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן), הכולל את הדוח על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2018 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 (להלן-התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 5 ג' בדבר אופן הטיפול וההצגה של כרית הביטחון במאזן האקטוארי של הקרן וזאת עד לקביעת אופן מדידתה.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
283,900	221,394	246,657	רכוש שוטף
727	1,860	179	מזומנים ושווי מזומנים
102,583	75,478	79,380	חייבים אחרים ויתרות חובה
387,210	298,732	326,216	סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
4,883,555	4,757,979	4,944,443	השקעות
4,005,385	4,003,280	4,220,745	ניירות ערך שאינם סחירים
814,216	799,117	801,409	ניירות ערך סחירים
			פקדונות והלוואות
9,703,156	9,560,376	9,966,597	סך הכל השקעות
10,090,366	9,859,108	10,292,813	סך הכל נכסים
6,070	21,545	10,763	התחייבויות
			זכאים ויתרות זכות
3,844,411	3,675,985	4,120,721	התחייבויות פנסיוניות
7,123,060	6,755,046	6,768,363	זכויות שנצברו:
1,790,200	1,903,465	1,820,006	לפנסיונרים
12,757,671	12,334,496	12,709,090	למבוטחים פעילים
			למבוטחים לא פעילים
2,461,309	2,466,971	2,096,322	זכויות שיצברו בעתיד:
(1,498,256)	(1,509,779)	(1,314,380)	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול בניכוי:
(544,975)	(563,028)	(463,652)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
11,296	10,590	10,962	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
429,374	404,754	329,252	ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
13,187,045	12,739,250	13,038,342	
(2,136,944)	(2,122,941)	(1,977,026)	סיוע ממשלתי ישיר:
11,050,101	10,616,309	11,061,316	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(965,805)	(778,746)	(779,266)	
10,084,296	9,837,563	10,282,050	גרעון אקטוארי *
10,090,366	9,859,108	10,292,813	סך ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך הכל התחייבויות

27 בנובמבר, 2018

מנשה מאירי
מנהל כספים

שלום בן עיון
מנהל כללי

דורון סט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

(* ראה באור 5 ג')

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			

(5,169)	(1,466)	348	(3,337) *	5,274
---------	---------	-----	-----------	-------

הכנסות (הפסדים)
ממזומנים ושווי מזומנים

462,118	124,585	77,370	333,487	82,699
244,249	156,442	91,745	164,495	145,398
45,141	13,204	7,178	24,288	8,903
751,508	294,231	176,293	522,270	237,000
746,339	292,765	176,641	518,933	242,274
102,583	26,967	27,985	75,478	79,380
848,922	319,732	204,626	594,411	321,654

מהשקעות:
בניירות ערך שאינם סחירים
בניירות ערך סחירים
בפקדונות והלוואות

סך כל ההכנסות מהשקעות
סיוע ממשלתי ישיר
סך הכל ההכנסות

42,471	10,377	10,244	30,625	30,585
83	81	25	58 (*)	75
42,554	10,458	10,269	30,683	30,660
806,368	309,274	194,357	563,728	290,994

הוצאות

דמי ניהול לחברה מנהלת
הוצאות אחרות
סך כל ההוצאות

עודף הכנסות - מועבר לדוחות תנועה בקרן הפנסיה

(* מויין מחדש)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
9,330,327	9,549,363	10,115,557	9,330,327	10,084,296	יתרת הקרן לתחילת השנה
					תוספות לקרן
233,259	49,458	44,973	148,012	140,399	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים עודף הכנסות מועבר מדוחות הכנסות והוצאות סך הכל תוספות לקרן
806,368	309,274	194,356	563,728	290,994	
1,039,627	358,732	239,329	711,740	431,393	
					בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים
252,446	63,385	70,053	187,266	204,344	תשלומי פנסיה לפנסיונרים פדיונות סך הכל תשלומים לעמיתים
33,212	7,147	2,783	17,238	29,295	
285,658	70,532	72,836	204,504	233,639	
10,084,296	9,837,563	10,282,050	9,837,563	10,282,050	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1: - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2018 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים של קרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב %	המדד הידוע %	
4.62 (8.22)	1.10 0.20	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום: 30 בספטמבר, 2018 30 בספטמבר, 2017
(0.63) 0.94	0.20 (0.50)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום: 30 בספטמבר, 2018 30 בספטמבר, 2017
(9.83)	0.30	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
ליום 30 בספטמבר, 2018 (בלתי מבוקר)			
246,657	213,909	32,748	מזומנים ושווי מזומנים
179	179	-	חייבים ויתרות חובה
79,380	74,735	4,645	סיוע ממשלתי ישיר
4,944,443	4,257,042	687,401	ניירות ערך שאינם סחירים
4,220,745	3,603,211	617,534	ניירות ערך סחירים
801,409	701,743	99,666	פקדונות והלוואות
10,292,813	8,850,819	1,441,994	סך הכל נכסים
-	(34,616)	34,616	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
10,292,813	8,816,203	1,476,610	
(10,763)	(9,247)	(1,516)	התחייבויות שוטפות
10,282,050	8,806,956	1,475,094	
ליום 30 בספטמבר, 2017 (בלתי מבוקר)			
221,394	170,055	51,339	מזומנים ושווי מזומנים
1,860	1,786	74	חייבים ויתרות חובה
75,478	71,153	4,325	סיוע ממשלתי ישיר
4,757,979	4,115,264	642,715	ניירות ערך שאינם סחירים
4,003,280	3,421,004	582,276	ניירות ערך סחירים
799,117	705,201	93,916	פקדונות והלוואות
9,859,108	8,484,463	1,374,645	סך הכל נכסים
-	(8,547)	8,547	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
9,859,108	8,475,916	1,383,192	
(21,545)	(17,594)	(3,951)	התחייבויות שוטפות
9,837,563	8,458,322	1,379,241	
ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)			
283,900	227,844	56,056	מזומנים ושווי מזומנים
727	727	-	חייבים ויתרות חובה
102,583	96,620	5,963	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
4,883,555	4,217,117	666,438	ניירות ערך שאינם סחירים
4,005,385	3,421,281	584,104	ניירות ערך סחירים
814,216	717,665	96,551	פיקדונות והלוואות
10,090,366	8,681,254	1,409,112	סך הכל נכסים
-	(19,456)	19,456	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
10,090,366	8,661,798	1,428,568	
(6,070)	(4,117)	(1,953)	התחייבויות שוטפות
10,084,296	8,657,681	1,426,615	

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים		
סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
ליום 30 בספטמבר, 2018 (בלתי מבוקר)		
זכויות שנצברו:		
4,120,721	3,750,644	370,077
6,768,363	5,677,444	1,090,919
1,820,006	1,513,636	306,370
<u>12,709,090</u>	<u>10,941,724</u>	<u>1,767,366</u>
לפנסיונרים		
למבוטחים פעילים		
למבוטחים לא פעילים		
זכויות שיצברו בעתיד:		
התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד בניכוי:		
2,096,322	1,695,432	400,890
ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד		
(1,314,380)	(1,033,821)	(280,559)
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"		
(463,652)	(348,603)	(115,049)
10,962	9,340	1,622
<u>329,252</u>	<u>322,348</u>	<u>6,904</u>
<u>13,038,342</u>	<u>11,264,072</u>	<u>1,774,270</u>
סיוע ממשלתי ישיר:		
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן		
(1,977,026)	(1,831,054)	(145,972)
11,061,316	9,433,018	1,628,298
(779,266)	(626,062)	(153,204)
10,282,050	8,806,956	1,475,094
10,763	9,247	1,516
<u>10,292,813</u>	<u>8,816,203</u>	<u>1,476,610</u>
ליום 30 בספטמבר, 2017 (בלתי מבוקר)		
זכויות שנצברו:		
3,675,985	3,358,880	317,105
6,755,046	5,687,602	1,067,444
1,903,465	1,601,531	301,934
<u>12,334,496</u>	<u>10,648,013</u>	<u>1,686,483</u>
לפנסיונרים		
למבוטחים פעילים		
למבוטחים לא פעילים		
זכויות שיצברו בעתיד:		
התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד בניכוי:		
2,466,971	2,006,781	460,190
ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד		
(1,509,779)	(1,194,408)	(315,371)
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"		
(563,028)	(422,396)	(140,632)
10,590	9,130	1,460
<u>404,754</u>	<u>399,107</u>	<u>5,647</u>
<u>12,739,250</u>	<u>11,047,120</u>	<u>1,692,130</u>
סיוע ממשלתי ישיר:		
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן		
(2,122,941)	(1,969,770)	(153,171)
10,616,309	9,077,350	1,538,959
(778,746)	(619,028)	(159,718)
9,837,563	8,458,322	1,379,241
21,545	17,594	3,951
<u>9,859,108</u>	<u>8,475,916</u>	<u>1,383,192</u>

(* ראה באור 5 ג' ו-5 ב')

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
	אלפי ש"ח	
3,844,411	3,515,107	329,304
7,123,060	5,974,922	1,148,138
1,790,200	1,514,781	275,419
<u>12,757,671</u>	<u>11,004,810</u>	<u>1,752,861</u>
2,461,309	2,005,180	456,129
(1,498,256)	(1,186,768)	(311,488)
(544,975)	(409,463)	(135,512)
<u>11,296</u>	<u>9,696</u>	<u>1,600</u>
<u>429,374</u>	<u>418,645</u>	<u>10,729</u>
<u>13,187,045</u>	<u>11,423,455</u>	<u>1,763,590</u>
(2,136,944)	(1,984,374)	(152,570)
11,050,101	9,439,081	1,611,020
(965,805)	(781,400)	(184,405)
10,084,296	8,657,681	1,426,615
6,070	4,117	1,953
<u>10,090,366</u>	<u>8,661,798</u>	<u>1,428,568</u>

ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן
צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב
החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

באור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה של הקרן מר דויד אנגלמאיר. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2017. נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את החישוב האקטוארי.

באור 5 - גרעון אקטוארי
א. להלן התנועה בגרעון אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
	(892,615)	(856,651)	(892,615)	(965,805)
	(27,899)	55,391	(27,899)	(28,582)
	(474,209)	(59,629)	(137,683)	192,423
	(14,183)	(34,305)	4,202	2,376
	443,101	115,928	275,249	20,322
	<u>(965,805)</u>	<u>(779,266)</u>	<u>(778,746)</u>	<u>(779,266)</u>

גרעון אקטוארי לתחילת התקופה
חלוקת עודף אקטוארי לתחילת השנה בגין
זכויות צבורות (*
השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו
ההתחייבויות לתאריך הדיווח (ראה 1 להלן)
גרעון בגין דמי גמולים עתידיים
השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
גרעון אקטוארי לסוף התקופה

(* חלוקת העודף מותנית באישור הממונה על רשות שוק ההון.)

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
	(324,374)	(59,629)	(184,138)	192,423
	(196,290)	-	-	-
	46,455	-	46,455	-
	<u>(474,209)</u>	<u>(59,629)</u>	<u>(137,683)</u>	<u>194,423</u>

שינוי בעקום הריבית
עדכון לוחות התמורה בהתאם לתיקון
לחוזר המאוחד
עדכון המודל בגין דמי ניהול עתידיים

2. פירוט השפעות שוטפות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
	(32,151)	(8,809)	(1,330)	(11,152)
	559,403	131,966	332,723	34,930
	(44,726)	-	(44,726)	-
	(61,259)	-	-	-
	21,834	(7,229)	(11,418)	(3,456)
	<u>443,101</u>	<u>115,928</u>	<u>275,249</u>	<u>20,322</u>

מקרי מוות בפועל גבוה (נמוך) מהצפוי
תשואה בפועל גבוהה (נמוכה) מהתשואה
החזויה
עדכון התחייבות לעמיתים בשל טיוב
רשומות
עדכון חישוב דמי הפחתה בגין כרית
הביטחון
אחרות
סך הכל השפעות שוטפות

באור 5 - גרעון אקטוארי (המשך)

ב. כרית ביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011 לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח", בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על רשות שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה וממשיכה לפעול בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש רשות שוק ההון מיום 2 ביולי, 2012.

בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, (להלן: "חוק הכרית") במסגרתו עוגנה בחקיקה ראשית כרית הביטחון האמורה לעיל.

ג. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

נכון ליום 30 בספטמבר, 2018 לקרן גרעון אקטוארי, נטו בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 457 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ-562 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017).

שיעור הגרעון של העמיתים הוותיקים, עמיתי הביניים וחלק מקבוצות העמיתים עולה על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של הקבוצות כאמור. הגרעון האמור, נובע בעיקרו כתוצאה מירידת עקום הריבית אשר על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה. על פי כללי הקרן, על הקרן לבצע – בכפוף לאמור בפסקה הבאה - בסוף שנת 2018 איזון אקטוארי לאותם עמיתים או קבוצות אשר בהם עולה שיעור הגרעון על 5% מסך ההתחייבות הצבורה המיוחסת לכל אחת מהם ו/או במקרה בו שיעור הגרעון בשלוש השנים האחרונות ברציפות עלה על 3%.

בהתאם להערכת אקטואר הקרן, השווי ההוגן של כרית הביטחון מחושב עפ"י שווי העתידי במועד אזילת ההון מהוון ברוקטור הריבית ליום 30 בספטמבר, 2018 הינו כ-1.4 מיליארד ₪ ואילו סכום הכרית הניתן לניצול הינו כ-1.25 מיליארד ש"ח.

בהמשך לאמור לעיל ובהמשך לאמור בסעיף ב' לעיל בקשר עם הסדר כרית הביטחון, יצוין כי לאור הסדר כרית הביטחון וכניסתו לתוקף של חוק הכרית, ייתכן ולא יהיה צורך בביצוע האיזון האקטוארי האמור לעיל או שהיקף האיזון האקטוארי יפחת וזאת מהטעם שכרית הביטחון מיועדת לכיסוי גירעון שמקורו בירידת עקום הריבית.

הקרן, בשיתוף עם אקטואר הקרן ויועצים חיצוניים, בוחנת את האופן בו עליה לרשום בספריה את כרית הביטחון, דבר שעשוי להשליך על היקפי כיסוי הגרעון לעמיתים ולקבוצות עמיתים בקרן. במסגרת בחינה זו מתברר כי קיימות סוגיות מהותיות שנוגעות לאופן הרישום ואשר החוק בנוסחו הנוכחי מותיר עמומות באופן שאינו מאפשר בשלב זה ועד לבירור הדברים, רישום מדויק של כרית הביטחון בדוחות הכספיים של הקרן. לאור אי וודאות זו, לא נרשמה כרית הביטחון בדוחות הכספיים ביניים של הקרן ליום 30 בספטמבר, 2018.

באור 6 - דמי ניהול לחברה המנהלת

א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:

1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 3%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 2%	מהתשלומים של הקרן לעמיתה
	שיעור שלא יעלה על 0.5%	מיתרת הנכסים בקרן

2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 6%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 2%	מהתשלומים של הקרן לעמיתה

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
7,755	1,729	1,025	5,165	4,773
6,910	1,669	1,867	4,926	5,583
27,806	6,979	7,352	20,534	20,229
42,471	10,377	10,244	30,625	30,585

הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת:

מדמי גמולים
מתשלומים
מצבירה

באור 7 - התחייבויות תלויות

- א. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם מעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.
- ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן - חוזר הטיוב), החברה המנהלת סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה המנהלת ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה המנהלת אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.
- ג. נכון לתאריך הדיווח לקרן התחייבות להשקעה בסך של 266,569 אלפי ש"ח.
- בהמשך לפניית עמית חבר בקבוצה ולפיקוח על הביטוח ולדיונים שהתקיימו בין החברה המנהלת לבין הפיקוח על הביטוח בדבר מעמד מיופי הכוח בקבוצות וזכויות חברי הקבוצה כלפי הקרן. ביום 9 באפריל, 2017 הגישה הקבוצה האמורה תביעה משפטית כנגד אותו עמית, החבר בה. במסגרת הליך משפטי זה, שהקרן צורפה כצד לו, עשויה הסוגיה האמורה לעלות לדיון. החברה המנהלת אינה יכולה להעריך את השלכות האמור על הקרן ועל החברה המנהלת.
- ד. כנגד הקרן הוגשה תביעה, במהלך פעילותה הרגילה של עתודות, בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב במסגרתה תובע יורש של עמית שנפטר את כספי פיצוי הפיטורים אשר הופקדו לעמית המנוח בקרן הפנסיה עתודות. התביעה הוגשה לאחר שכספי התגמולים שוחררו לידי היורש, הוא התובע, אולם כספי הפיצויים בשל תקופת עבודתו של התובע אצל מעסיקתו של המנוח (להלן: 'ערדג') לא שוחררו בשל העדר אישור שחרור הכספים ממעסיקו של המנוח. התביעה הינה כנגד הקרן, ערדג וכנגד הקיבוץ בו היה המנוח חבר (להלן: 'גרופית'). עם תחילת ההליכים התחוויר לגרופית כי מעבר לכספים אשר היו מופקדים בקרן, היו כספים נוספים, בגופים מוסדיים אחרים אשר נמשכו על ידי היורש, ועל כן הוגשה תביעה נוספת, על ידי גרופית, בבית משפט השלום בתל אביב. כתב התביעה של גרופית הינו כנגד היורש, הקרן, ערדג ו'הראל קופות גמלי' בה הופקדו סכומים על שמו של המנוח. טענת גרופית בתביעה היא כי גרופית זכאית למלוא הכספים שהופקדו על שמו של המנוח. התביעה הועמדה על סך של 300,000 ₪ (שהם סכום פיצויי הפיטורים שעמדו לזכות המנוח מעבודתו בערדג ולא הועברו לידי היורש) אולם בגוף כתב התביעה נטען כי גרופית אינה יודעת בשלב זה על גובה סכומי הזכאות ועל כן מבקשת לשמור לעצמה את הזכות לתקן את כתב התביעה בעניין זה. הקרן צפויה להגיש כתב הגנה בימים הקרובים, וכן הודעת צד ג' כנגד היורש. בשלב מקדמי זה הקרן לומדת את התביעה.

נספח א' - הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי עתודות ניהול קופות פנסיה בע"מ לערוך מאזן אקטוארי ליום 30/9/2018. החל מתחילת שנת 2001 ועד סוף 2007 והחל מסוף 2014 שימשתי כ-"אקטואר ממונה של הקרן". אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת. אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. המאזן האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם ביום המאזן.

3.

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבמאזן, הומצאו לי על-ידי הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת המאזן, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך נאותות המאזן.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או

שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הקרן בלבד.

לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים במאזן המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 30/9/2018, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

דוד אנגלמאייר

<u>פי.וי.אי. אקטואריה בע"מ</u>	<u>דוד אנגלמאייר</u>	<u>27/11/2018</u>
שם החברה	שם האקטואר	תאריך
בה עובד האקטואר		